

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
Danmark

Dato: 22. juli 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Line Herbæk Larsen
Sagsnr.: 2020-0110-0204
Dok.: 1566654

Gennemgang af yderligere straffesager, hvor dna-bevis er anvendt

Jeg oversender hermed Rigspolitechefens brev af 21. juli 2020 vedrørende gennemgang af yderligere ca. 5.000 straffesager, hvor dna-bevis er anvendt ved sammenligning af en sporprofil med 16 dna-systemer og en personprofil med 10 dna-systemer, til Folketingets Retsudvalgs orientering.

Jeg orienterede ved brev af 12. maj 2020 Retsudvalget om en konkret sag, hvor en mand bl.a. på baggrund af en dna-prøve med 10 dna-systemer blev idømt 60 dages fængsel for indbrud. En ny dna-undersøgelse af den dømte med 16 dna-systemer, som blev lavet efter sagens afgørelse i landsretten, viste imidlertid, at lige meget talte for og imod, at det undersøgte dna stammede fra den dømte frem for en tilfældig, anden person.

Jeg oversendte den 25. maj 2020 Rigsadvokatens redegørelse for den konkrete sag. I den forbindelse orienterede jeg om, at Rigsadvokaten sammen med Rigspolitiet ville overveje, om der kunne være andre lignende sager, hvor en supplerende undersøgelse på 16 dna-systemer kunne give mening, og hvordan disse sager i så fald kunne identificeres.

Den 26. juni 2020 oversendte jeg Rigsadvokatens brev af 18. juni 2020 vedrørende Rigsadvokatens og Rigspolitiets gennemgang af konkrete sager med dna-bevis til Folketingets Retsudvalgs orientering. Det fremgik heraf bl.a., at Rigspolitiet havde undersøgt antallet af sager, hvor der historisk er udarbejdet en sammenligningserklæring, hvor dna-profilen for spor indeholder 16 dna-systemer, og hvor dna-profilen for personer indeholder 10 dna-systemer. Det drejer sig om sager, hvor sporprøven er typebestemt efter oktober 2011, mens personprofilen er optaget i dna-profilregisteret før juni 2012, og der ikke efterfølgende er foretaget en opgradering af dna-profilen.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Rigspolitiet havde identificeret ca. 3.450 sådanne sager, som vedrører 3.430 personer.

Det fremgik videre bl.a., at Rigsadvokaten og Rigspolitiet efter en konkret vurdering fandt grundlag for at iværksætte en gennemgang af disse sager, og at det var forventningen, at Retsgenetisk Afdeling senest den 31. oktober 2020 ville være anmodet om en supplerende undersøgelse på 16 dna-systemer i alle de sager, hvor en sådan supplerende undersøgelse er relevant.

Gennemgang af yderligere straffesager

Det fremgår af Rigspolitichefens brev af 21. juli 2020, at Rigspolitiet i forbindelse med den igangsatte sagsgennemgang har identificeret yderligere ca. 5.000 sager, hvor der – som i de oprindelige ca. 3.450 sager – er foretaget sammenligning mellem en sporprofil med 16 dna-systemer og en personprofil med 10 dna-systemer, men hvor sagerne ikke indgår i de oprindeligt fremsendte sagslister til politikredsene, hvorfor sagerne dermed ikke er omfattet af myndighedernes igangsatte sagsgennemgang.

Rigspolitichefen oplyser i brevet, at de oprindelige sagslister med i alt ca. 3.450 sager er udarbejdet med udgangspunkt i politikredsenes anmodninger om sammenligning af en sporprofil med alle personregistreringer i politiets dna-register (CODIS). Disse sager benævnes registermatch, idet de fremkommer ved, at et uidentificeret dna-spor matcher en tilfældig personprofil i dna-registeret (et såkaldt ”cold hit”).

Det fremgår videre af Rigspolitichefens brev af 21. juli 2020, at de identificerede nye sager vedrører sammenligninger, hvor der i sagen har været identificeret en mistænkt, og hvor politikredsen har anmodet om sammenligning af en fundet sporprofil med den mistænkte persons profil. De yderligere sagslister omhandler dermed sager, hvor dna-match ikke er fremkommet på baggrund af en ren registersøgning i Nationalt Kriminalteknisk Center, men hvor politikredsen har fået afprøvet, om en konkret person med en i forvejen kendt dna-profil i registret kunne knyttes direkte til dna-spor i sagen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis et vidne har udpeget en bestemt person, hvis teledata peger på pågældende, eller hvis der i øvrigt er konkrete beviser imod vedkommende. Retsgenetisk Afdeling har herefter foretaget en konkret sammenligning af dna-sporet med den mistænkte persons dna-profil, og der er udarbejdet en sammenligningserklæring herpå, som er fremsendt til politikredsen med kopi til Nationalt Kriminalteknisk Center. Hvis der, som i de ca. 5.000 sager, konstateres match mellem dna-sporet og den mistænkte

person, gennemføres der ikke i sådanne situationer tillige en generel søgning på sporet i dna-registeret, idet der allerede er et match til en konkret person.

Som det fremgår af Rigspolitichefens brev, registreres konkrete sammenligninger af dna-spor mod en mistænkt person ikke i systemerne på samme måde som de generelle søgninger i dna-registeret, og Rigspolitiet var beklageligvis ikke i første omgang opmærksom herpå, hvorfor sager af denne type ikke indgik i de allerede udsendte sagslister på i alt ca. 3.450 sager.

Rigspolitichefen fremhæver i brevet, at da der i de yderligere identificerede ca. 5.000 sager er forhold, som har medført, at mistanke i sagen allerede er rettet mod en bestemt person (tilstedeværelse af ”forhåndsodds”), og da der kun er foretaget dna-sammenligning med en konkret personprofil, må det umiddelbart antages, at den statistiske risiko for, at der ved en opgradering af personprofilen fra 10 til 16 dna-systemer vil fremkomme et væsentligt andet resultat end tidligere, er betydeligt mindre end i sager med ”cold-hits”, hvor mange tusinde personprofiler er gennem søgt.

Samtidig bemærker Rigspolitichefen dog, at det må antages, at der også blandt disse sager vil være fældende afgørelser, hvor dna-beviset er indgået som en præmis for domfældelsen. Rigsadvokaten og Rigspolitiet har derfor vurderet, at den iværksatte sagsgennemgang også bør omfatte disse ca. 5.000 sager, og der er derfor nu klargjort sagslister herover til udsendelse til politikredsene.

Rigspolitichefen anfører i sit brev, at det ved gennemgangen af sagerne på både den oprindelige sagsliste med generelle søgninger og den supplerende sagsliste med konkrete dna-sammenligninger forudsættes, at verserende sager og sager med fældende afgørelse, hvor straffen endnu ikke er udstået, gennemgås hurtigst muligt. Herefter prioriteres sagerne på de først fremsendte lister med ”cold hits” frem for sagerne på de nye sagslister, hvor dna-sammenligningen er foretaget på baggrund af en eksisterende mistanke mod en konkret person.

Den lokale anklagemyndighed har ved modtagelse af de fremsendte sagslister fastsat lokale retningslinjer for sagsgennemgangen i politikredsen og fører tilsyn med denne. De fastsatte retningslinjer er sendt til den regionale statsadvokat og vil også gælde de identificerede nye sager. Gennemgangen vil i øvrigt følge de retningslinjer, som fremgik af Rigsadvokatens orientering af 18. juni 2020.

Rigspolitechefen bemærker dog, at den betydelige forøgelse af antallet af sager gør det nødvendigt at forlænge den tid, som politikredsene har fået til gennemgangen. Sagsgennemgangen, der oprindeligt var forudsat afsluttet senest den 31. oktober 2020, forventes således nu færdiggjort inden udgangen af 2020.

Jeg vil vende tilbage over for Retsudvalget, når resultatet af sagsgennemgangen foreligger.

Nick Hækkerup

/

Morten Duus